

“Obezbeđenje održive budućnosti za industrije tekstila, odeće, kože i obuće u Jugoistočnoj Evropi” – JIE za budućnost industrije tekstila, odeće, kože i obuće

DEKLARACIJA IZ BUKUREŠTA

Usvojena na međunarodnoj konferenciji 29. marta 2023.

Industrija tekstila, odeće, kože i obuće zapošljava više od 400.000 radnika u Bugarskoj, Hrvatskoj, Severnoj Makedoniji, Rumuniji i Srbiji. Postoje mogućnosti za dalji rast, jer brendovi preispituju sigurnost svojih lanaca snabdevanja. Angažovanje radnika iz država koje su blizu kompanije (nearshoring) nudi mogućnosti za zemlje Jugoistočne Evrope koje se nalaze u blizini glavnih evropskih tržišta, pružajući opciju nabavke sa manjim ekološkim otiskom.

U isto vreme, evropske industrije tekstila, odeće, kože i obuće spremne su za veliku transformaciju koja će uticati i na industriju i na radnike. Strategija EU za održivi i cirkularni tekstil ima za cilj da do 2030. godine proizvodi industrije tekstila, odeće, kože i obuće koji se plasiraju na tržište EU budu dugotrajni za višekratnu upotrebu, popravke i ili recikliranje, pri čemu industrija prelazi sa linearog na kružni poslovni model. Strategija pokriva zelenu i digitalnu tranziciju uz naglašavanje potrebe da se obezbedi konkurentnost u globalnom kontekstu.

Ovaj projekat „Obezbeđivanje održive budućnosti za industriju tekstila, odeće, kože i obuće u Jugoistočnoj Evropi“ predstavlja početak dugoročne saradnje, gde je pažnja posvećena razvoju strategija za industrijski razvoj i društveni napredak, jačanju reprezentativnosti udruženja poslodavaca i sindikata uz razvijanje njihovih veština i kapaciteta i otvaranje puta ka poboljšanom socijalnom dijalogu i kolektivnim ugovorima, uključujući pregovaranje na nivou industrije.

Na ovoj međunarodnoj konferenciji 28-29. marta 2023. u Bukureštu, nacionalna udruženja industrije/poslodavaca i sindikati iz Bugarske, Hrvatske, Severne Makedonije, Rumunije i Srbije, u saradnji sa evropskim socijalnim partnerima, dogovorili su se o sledećem:

- Socijalni partneri su posvećeni zajedničkom radu kako bi osigurali uspešnu zelenu i digitalnu transformaciju industrije, koristeći mogućnosti rasta i obezbeđujući socijalno pravednu tranziciju koja stvara pristojan rad za sve.
- Pozivamo vlade u našim zemljama da uključe socijalne partnere iz industrija tekstila, odeće, kože i obuće u razgovore za unapređenje politike industrijskih strategija za ceo ekosistem i podršku inovacijama i digitalizacijama, kao deo novog evropskog puta tranzicije.
- Industrijska transformacija zahtevaće veliko unapređenje veština. Nudimo saradnju sa vlastima i obrazovnim institucijama kako bismo obezbedili neophodna sredstva za privlačenje, obuku i ili prekvalifikaciju radnika, uključujući konkretnu podršku Pakta EU za veštine u industriji tekstila, odeće, kože i obuće.
- Brendovi i trgovci na malo iz Jugoistočne Evrope treba da doprinesu pozitivnoj transformaciji kroz odgovorne poslovne prakse, dužnu pažnju i podršku socijalnom dijalogu i platama za život.
- Socijalni dijalog je vitalniji nego ikada da bi se osigurala održiva transformacija. Mehanizmi za socijalni dijalog i kolektivno pregovaranje treba da budu ojačani uz uzimanje u obzir dejstvo kolektivnog pregovaranja u novoj Direktivi EU o adekvatnim minimalnim platama.

- Pozivamo Evropsku uniju da obezbedi sredstva za predstojeću transformaciju industrije tekstila, odeće, kože i obuće, unapređenje tehnologije i veština, regionalni razvoj i pravednu tranziciju. Socijalni dijalog na evropskom nivou može podržati uspešan proces promena.

Nacionalni socijalni partneri obratiće se svojim vladama u Jugoistočnoj Evropi i Evropskoj uniji sa svojim predlozima kako da rade zajedno kako bi se osigurala održiva i rezilijentna budućnost za industrije tekstila, odeće, kože i obuće i njihove radnike. Evropski socijalni partneri nastaviće da podržavaju ove važne i pozitivne procese.

Bulgaria

Bulgarian Association for Textile, Apparel and Leather (BATOK)
 Federation of Light Industry Workers (FOSIL-CITUB / FNSOLP-KNSB)
 Federation of Light Industry (FLI-PODKREPA / FLP)

Croatia

Croatian Chamber of Commerce (HGK)
 Croatian Employers' Association (HUP)
 Trade Union of Textile, Footwear, Leather, Rubber of Croatia (TOKG)

North Macedonia

Organisation of Employers of Macedonia (ORM) / Textile Association
 Trade Union of Textile, Leather and Shoe Making Industry (STKC)

Romania

Employers' Federation of Textile, Garments and Leather (FEPAIUS)
 Astrico Nord-Est Association
 Romanian Leather Manufacturers' Organisation (Sfera Factor)
 Association of Leather and Fur Producers of Romania (ABBPR)
 National Federation of Trade Unions in Light Industry (FNSIU UNICONF)
 Federation of Light Industry Workers (CONFPELTEX)
 IndustriAll-BNS trade union

Serbia

Chamber of Commerce and Industry of Serbia (PKS)
 Serbian Association of Employers (UPS)
 Autonomous Trade Union of Textile, Leather and Footwear Workers (Sindtkos-CATUS)
 Trade Union of Agriculture and Process Industry (GS PPI Nezavisnost)
 Trade Union of Metalworkers (GS Metal Nezavisnost)
 Industrial Union of Serbia (ISS)

Europe

European Apparel and Textile Confederation (EURATEX)
 European Footwear Confederation (CEC)
 European Association of Tanners and Dressers (COTANCE)
 IndustriAll European Trade Union

This project is financially supported by the European Commission, DG EMPL